

INNSAMLINGSKONTROLLEN ÅRSBERETNING FOR 2018

Innsamlingskontrollens (IK) formål er å ivareta allmennhetens interesser i at innsamlinger til humanitære, kulturelle og religiøse formål m.v. organiseres og gjennomføres på en betryggende måte og at forvaltningen av midlene er forsvarlig. Stiftelsen er lokalisert i Oslo.

Styret.

Styret består av personer med økonomisk og juridisk kompetanse samt personer med erfaring fra innsamlingsarbeid. To av styremedlemmene oppnevnes av henholdsvis Den Norske Advokatforening og Den norske Revisorforening.

Innsamlingskontrollens styre hadde pr. 31. desember 2018 følgende sammensetning:

- Oddbjørn Nesje, Styrets leder
- Jan Egil Aase, Vara
- Ragnhild Elisabeth Øien Toyomasu
- Anne Brude, Vara
- Svein-Arne Martinsen
- Odd Lasse Birkeland, Vara
- Wilhelm Klose
- Niels-Christian Holm, Vara
- Dagrun Haider
- Bjørn Hagen, Vara
- Knut Fridtjof Blütecher
- Nina Elisabeth Larsen, Vara
- Ellen Lome
- Gunnstein Instefjord, Vara

Styremedlemmene har personlige varamedlem.

Det har i 2018 vært avholdt 4 styremøter. Årsmøte ble avholdt 6. juni 2018

Innsamlingskontrollens godkjenningsordning.

Ved årets utgang var det 160 innsamlinger/organisasjoner som var godkjent mot 145 i 2017.

I løpet av 2018 er det 18 nye organisasjoner som er godkjent. Det er en avgang på 3 organisasjoner. En organisasjon, Aid Rio ble fjernet fra godkjentlisten og ført direkte over på OBS listen med grunnlag i alvorlige brudd på de etiske retningslinjer. Sabima og Chivi Foundation meldte seg ut med bakgrunn i at de ikke tilfredsstilte våre krav til innsamlingsprosent. For disse to organisasjonene var det ikke grunnlag for OBS oppføring.

Målsettingen med godkjenningsordningen er å kvalitetssikre innsamlinger og gjennom dette ivareta givernes interesser og sikre at organisasjonene opptrer på en måte som skaper og opprettholder nødvendig tillit.

Gjennom godkjenningsordningen forplikter organisasjonene seg til å følge spesifikke regnskapsregler og underlegge seg ekstern kontroll. I tillegg forplikter organisasjonene seg til å bruke IK-logoen i all sin markedsføring. Styret har lagt vekt på å styrke synligheten og relevansen for Innsamlingskontrollen gjennom økt medieoppmerksomhet og også gjennom den varsling som foretas i forhold til organisasjoner som ikke opptrer i samsvar med god innsamlingsskikk.

IK har også en rolle som premissleverandør i forhold til krav som stilles til innsamlinger. IK har med dette en funksjon med hensyn til organisasjonenes kvalitetssikring av egen virksomhet.

OBS-listen.

Det ligger innenfor IKs formål å bevisstgjøre giverne samt å advare mot useriøse innsamlingsorganisasjoner. I tråd med dette har Innsamlingskontrollen etablert en OBS-liste over organisasjoner det forekommer negative opplysninger om i ulik grad. Det var ved årskiftet 32 organisasjoner som er oppført på denne. Vurderingsgrunnlaget baseres på følgende kriterier :

- Transparent ut fra det økonomiske og organisatoriske.
- Kostnadmessige forhold.
- Om innsamling gjennomføres i samsvar med god innsamlingsskikk

Samtlige organisasjoner som er oppført på OBS-listen har fått anledning til å uttale seg før de blir oppført. Oppføringen er basert på objektive kriterier forankret i retningslinjer som er utarbeidet.

Listen revideres fortløpende. Organisasjoner som har innstilt virksomheten eller hvor det ikke er innsamlingsaktiviteter tas ut av listen.

Kontrollarbeidet.

Administrasjonen har i løpet av året vært beskjeftiget med kontrollarbeid og øvrige oppgaver med grunnlag i gjeldende regelverk og retningslinjer.

All kontroll og regnskapsgjennomgang foretas av egen ansatte. IK nå selv kompetanse til å foreta kontrollhandlingene.

Ved at vi selv gjennomgår dette oppnår vi å få en mer direkte dialog med organisasjonene og kontrollen har også blitt mer målrettet og risikobasert.

Rådgivning og informasjonsvirksomhet med hensyn til regnskapsmessige forhold utgjør en del av kontrollhandlingene. Det er et felles ønske og målsetting at kvaliteten på regnskapene skal være best mulig.

Det er avholdt noen møter med organisasjonene, både etter initiativ fra organisasjonene selv og fra Innsamlingskontrollen.

Forvaltningskontroll utgjør en del av kontrollhandlingen. I større grad enn tidligere har vi adressert ansvaret organisasjonene selv har med tanke på interne rutiner og prosesser. Sammen med regnskap, styrets og revisors beretning, kreves det også avgitt en «selvevaluering». Formålet er å bevisstgjøre organisasjonene sitt ansvar gjennom å rette fokuset på hvilke kontrollaktiviteter de gjennomfører og synliggjøre eventuelle mangler knyttet til egen forvaltning. I tillegg til revisjonsberetningen skal revisor avgi en rapport over gjennomførte kontrollhandlinger. Målsettingen er at dette også skal følges opp i et møte med alle de godkjente organisasjoner innenfor en periode på 3-5 år.

For organisasjoner som fra og med 2018 søker om godkjenning er det bli innført en prøveperiode med særskilt kontroll og oppfølging.

Etiske retningslinjer.

Administrasjonen har i løpet av perioden mottatt en rekke henvendelser fra organisasjoner, publikum og presse, som er vurdert i forhold til de etiske retningslinjene. Oppføring i OBS-listen er for en stor del forankret i dette.

De etiske retningslinjer bygger på 5 universelle hovedprinsipper; Ærlighet, Respekt, Integritet, Forståelse for givers situasjon og Åpenhet.

Retningslinjene er av generell karakter hvor giverens interesse er det sentrale. Det er givernes interesse og ikke organisasjonenes IK ivaretar gjennom de etiske retningslinjene.

Markedsføring.

IK ivaretar givernes interesse ved at innsamlingaktiviteter gjennomføres i samsvar med god innsamlingsskikk og at de innsamlede midler tilfaller det oppgitte formål. Det er i denne sammenheng vesentlig at giveren er kjent med IK og vår virksomhet. Tilsvarende gjelder for organisasjonene.

Stiftelsen Innsamlingskontrollen i Norge

OBS listen har bidratt til å gi Innsamlingskontrollen økt fokus i media. Det antas at den generelle kjennskap til IK gjennom dette har økt. Det er gjennomført markedsundersøkelse som underbygger dette.

Vår utfordring er i først rekke å gjøre IK bedre kjent for giverne.

Vi har tidligere brukt en del midler til markedsføring gjennom ukepresse og vi har også hatt en «native advertising» kampanje gjennom utvalgte medier. Dette har ikke gitt den ønskede effekt.

For 2017 utgjorde kostnadene til informasjon/ markedsføring/nettside kr. 454.000.

Styret var av den oppfatning at man ville få større effekt ved å ansette en ny medarbeider i 50 % stilling til å ivareta markedsføringen, mediekontakt og kommunikasjon enn å kjøpe disse tjenestene. Ny medarbeider tiltrådte i april 2018.

Ansettelsen har ført til en økt profesjonalisering av kommunikasjonsoppgaven. Det er sendt ut flere pressemeldinger som har ført til redaksjonelle oppslag, både i riks- og lokalpresse. Det er også skrevet leserinnlegg som har kommet på trykk i Bistandsaktuell.

Innsamlingskontrollen har også i større grad gitt (og fått på trykk) tilsvær på artikler med innsigelser på hvordan saksforhold er fremstilt. Vi har også vært aktive på sosiale medier. Her har vi tatt både godkjente organisasjoner og formålsaktuelle problemstillinger i forsvar mot unyanserte og direkte gale fremstillinger med faktuelle oppklaringer.

Det er også produsert referanse-artikler som gir svar på spørsmål som en potensiell giver kan sitte med. Artikkene er skrevet slik at de fremstår som aktuelle over lenger tid, og deler / hele kan brukes om igjen, evt med litt omskriving dersom problemstillingen skulle aktualiseres i fremtiden. Artikkene er gjerne skrevet i samarbeid og publisert på egne nettsider. Tekstene er publisert på IKs Facebook-side og "boostet" for bredere spredning.

Vi har forberedt og tilrettelagt saker som vi mener egner seg for massemedia. Dette har bla resultert i at «Svindeljegerne» i TV 3 har gått innsamlingsaktiviteten som Bistandshuset AS foretar på vegne av flere organisasjoner nærmere etter i sømmene. Tilsvarende gjelder for en av organisasjonene som benytter denne innsamlingsmetoden.

Det er nedlagt arbeid for å få organisasjonene i større grad til å markedsføre IK. Vi møter forståelse for våre synspunkter, men vi opplever at det fremdeles her ligger et betydelig potensiale for markedsføring av IK.

Forholdet til publikum og organisasjoner.

Antallet henvendelser fra publikum er stadig økende. Henvendelsene gjelder alt fra spørsmål i forhold til organisasjoners seriøsitet og klagehenvendelser, til rådgivning rundt oppstart av nye organisasjoner og enkeltinnsamlinger.

I likhet med tidligere år har det vært et betydelig antall klager fra personer som har mottatt konkrete betalingsoppfordringer til tross for at de benekter at de har gitt noe tilsagn. Henvendelsene gjenspeiler også

til dels aggressiv markedsføring - spesielt overfor eldre mennesker. Dette gjelder utelukkende organisasjoner/innsamlinger som **ikke** er godkjent av Innsamlingskontrollen.

Dialogen med organisasjonene har utviklet seg svært positivt etter innføring av stedlig kontroll og rådgivning. Vi har nå anledning til å kontaktes direkte for avklaring av regnskapsprinsipper, samtidig som vi også har direkte dialog i forbindelse med analyse og godkjenningsprosessen.

Vi har i 2018 avholdt 3 regnskapskurs som omhandler NRS for Ideelle Organisasjoner, samt aktivitetsregnskap. Det har vært stor interesse og tydeligvis også behov for kurs innen dette felt.

Vi vil også for 2019 avholde kurs relatert til emner som ligger innenfor vår kontrollvirksomhet.

Inntektsgrunnlag - forholdet til bevilgende myndigheter, og andre offentlige instanser m.v.

Inntektsgrunnlaget er basert på innmeldingsavgift og årsavgifter fra de godkjente organisasjonene.

Årsavgiften er progressiv og beregnes i forhold til brutto innsamlede midler. Dette innebærer en subsidiering av de små organisasjonene som i realiteten ikke dekker sin forholdsmessige andel av kostnadene.

Målsettingen er at årsavgiftene skal finansiere godkjenningsordningen. Det er relativt betydelige kostnader knyttet til regnskapsgjennomgangen og de kontrollene vi i den forbindelse gjennomfører. Som et kontrollorgan har vi begrenset mulighet til å skaffe oss inntekter fra andre kilder.

En vesentlig side av vårt arbeid er informasjonsvirksomhet. For å motarbeide de useriøse aktørene må givne i langt større grad bevisstgjøres. Dette er en samfunnsmessig oppgave det ikke er rimelig at de seriøse organisasjoner alene dekker.

Kostnadene til dette arbeidet herunder arbeidet med OBS-listen, hjemmesiden og øvrig markedsføring er betydelige. Det er betydelige samfunnsinteresser vi ivaretar gjennom dette arbeidet. Dette burde gjenspeiles i de statlige bevilgningene, noe det dessverre ikke gjør.

Den offentlige støtten er redusert fra kr 826.000 i 2015 til kr 300.000 2018. Bevilgningen er tilsvarende for 2019. IK er ikke oppført med egen post i Kulturdepartementets forslag til statsbudsjett til tross for at departementet i andre sammenhenger roser kontrollvirksomheten vi har ansvaret for.

Vi har en god dialog med Forbrukerombudet, og samarbeider med disse rundt klager.

Økonomi m.v.

Regnskapet for 2018 viser et overskudd på kr. 322.851. IK har ikke som målsetting å gå med overskudd. Resultatet representerer et avvik i forhold til det budsjetterte.

Avviket har i første rekke sin årsak i at vi med egne ressurser har foretatt regnskapskontrollen og ikke har vært avhengige av å benytte ekstern hjelp. Lønnskostnadene er videre redusert som følge av at vi i en periode på 4 mnd har hatt redusert bemanning med grunnlag i «pappaperm». Arbeidet med ny nettside med nytt cmr system/plattform er ikke blitt gjennomført i 2018 som opprinnelig planlagt. Kostnadene ved dette kommer i 2019.

Inntektene i 2018 er høyere enn budsjettet som følge av betydelig tilvekst av nye godkjente organisasjoner.

Styret anser at regnskapet gir en riktig oversikt over utviklingen og resultatet av årets virksomhet.

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av at stiftelsen skal fortsette sin virksomhet. Forutsetningene for dette er til stede.

Forholdet til massemedia.

Det har vært en betydelig økt interesse fra medienes side omkring Innsamlingskontrollens rolle og oppgave. Årsaken er blant annet at det har vært større fokus på bruk og forvaltning av innsamlede midler.

Det ansees som vesentlig at godkjenningsordningen gjøres bedre kjent i forhold til allmennheten. Innsamlingskontrollen har på denne bakgrunn inntatt en mer offensiv holdning i forhold til massemedia, som er en viktig premissleverandør i forhold til formålet med «godkjentlisten».

I større grad enn tidligere har vi som følge av bemanningsøkning kunne presentere og tilrettelegge saker for pressen. Dette har gitt seg bla gitt seg utslag i at «Svindeljegerne» i TV 3 har rettet fokus mot innsamlingsmetodene til Bistandshuset og organisasjoner oppført på OBS listen.

Gjennom pressemeldinger og annen pressekontakt har vi oppslag både i radio, tv og i dagspressen.

Forholdet til massemedia oppleves gjennomgående som positivt.

ICFO.

IK er tilsluttet International Committee on Fundraising Organizations. Organisasjonens formål er å sikre at innsamlinger til veldedige formål organiseres og utføres på en tilfredsstillende måte og at de innsamlede midler benyttes til formålet.

ICFO består av 20 medlemmer fra 20 ulike land.

Administrasjon.

Innsamlingskontrollen sysselsetter 1,9 årsverk, fordelt på en fulltidsansatt regnskap og økonomirådgiver og en markeds og informasjonsansvarlig i 50 % stilling, og daglig leder 40 %.

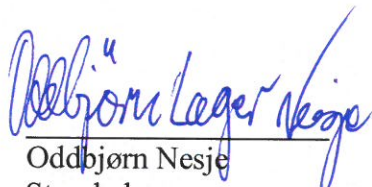
Virksomheten har ingen forurensende virkning på det ytre miljøet.

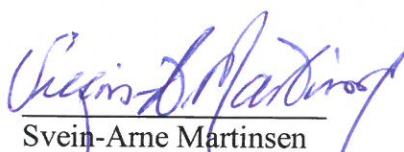
Innsamlingskontrollen er ikke involvert i tvister av noen art.

Likestilling mellom kjønnene

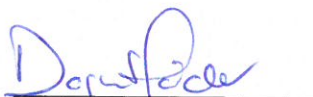
Selskapets styre består av 7 medlemmer hvorav 3 er kvinner.

Oslo, den 27. februar 2019

Oddbjørn Nesje
Styreleder

Svein-Arne Martinsen

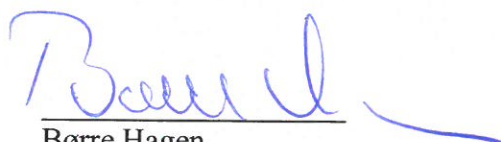

Wilhelm Klose

Dagrun Haider

Knut Fridtjof Blütecher

Ragnhild Toyomasu

Ellen Lome

Børre Hagen
Daglig leder